

STØTTET AF

Frøafgiftsfonden

Tjek nøjagtigheden på din frøsåmaskine

Udlæg: I forsøg på Lolland var der for tre såmaskiner overraskende stor unøjagtighed i udsåningen af frø, viser foreløbige resultater.

Det kan du gøre

KONSULENTENS ANBEFALINGER

- Kend fordelingen af frø på din egen frøsåmaskine, og find fejlkilden hvis den er unøjagtig.
- Fejlkilder kan eksempelvis være placering og længde på slanger, forkert luftmængde eller aflejringer i fordelerhovedet.

Der er ligeledes udtaget spandprøver på udsæt mængde frø på hver såtrakt for at måle nøjagtigheden i udsåningen på hver enkelt udløb.

Sådybden for maskinerne, blev bestemt til 4 centimeter for vårbyggen, og 1,5 centimeter for rødsvinglen – ens for alle tre maskiner. Alle maskiner blev sæt ind til følgende: 215 pl/m² vårbyg (125 kg/ha), 330 kg/ha NS 27-4, og 8 kg/ha rødsvingel, type med korte udløbere). Der vil blive høstet udbytte på forsøget i 2023.

Overraskende unøjagtig

Foreløbig er det mest overraskende i dette forsøg, at unøjagtigheden i udsåningen af frø er så stor, som den er.

Alle tre såmaskiner havde meget store udsving i mængden af frø set på tværs af såmaskinen. Den mest nøjagtige af maskinerne svingede med op til 30 procent imellem de enkelte såskær, og maskinen med det største udsving gav en forskel på over 200 procent.

En sådan afvigelse vil utvivlsomt give sig udtryk i en uensartet afgrøde, og det bliver mere end svært at opnå 'den ubrudte række' som tidligere omtalt.

Når der nu er så stor fokus på etablering af frø, og der er kommet styr på den del som vedrører præcis placering af frøene i såskær, efterfulgt af trykruller og alle de andre gode tiltag, er det kommet til, at fordelingen af frøene skal tillægges mere opmærksomhed.

Hvis man ikke allerede har målt nøjagtigheden på sin egen frøsåmaskine, bør dette gøres her i den stille tid. Det gøres helt lavpraktisk ved at udså en vis mængde, med spand under hver såtrakt og såtrakt og herefter veje indholdet i hver spand.

- Kristian Juranic
- Landskonsulent for Frø, Seges Innovation
- knjh@seges.dk
- Græs-, kløver- og havefrøavl, mindre anvendelse, dispensation

Sagen kort

Det har aldrig været vigtigere at opnå god og sikker etablering af frøudlæg.

Manglen på essentielle herbicider til kontrol af græsukrudt, gør vigtigheden af et stærkt og konkurrencedygtigt udlæg endnu større. Der er stor fokus på etablering og det gode landmandskab når der laves nye udlæg, men er nøjagtigheden på det udstyr der bruges nu også som det forventes.

Et igangværende Landsforsøg viser at netop præcisionen i udsåning af frø kan være en udfordring, som bør have større opmærksomhed, for at komme helt i mål med en godt etableret frøafgrøde.

Af Kristian Juranic

Etablering er nøgleordet til den gode frømark. Et ringe etableret udlæg kommer altid skidt til. Med et efterhånden meget smalt udvalg af herbicider til græsukrudsbejæmpelse, er det blevet endnu vigtigere, at udlægene kommer godt fra start og kan yde den afgrødekongurrence

der skal til, for at undgå at græsukrudtet tager overhånd.

Den ubrudte række

Det meste udlæg bliver efterhånden lagt ud på hver anden række, og sået ud med såskær. Det giver langt større mulighed for at placere frøet i den rigtige dybde og give de bedste vilkår for hurtigt og god etablering.

Når der lægges ud på hver anden række, tales der mere og mere

om 'den ubrudte række'. Herved forstås det at der etableres en afgrøderække som er uden spring i rækken, og afgrødebåndet står tæt og uden bar jord imellem planterne.

Bar jord i afgrødebåndet giver lys og luft til at græsukrudtet kan etablere sig, specielt væselhalen trives rigtig godt med god og uforstyrret plads. Der er heldigvis kommet langt større fokus på etableringen blandt frøavlere, og der er efterhånden langt imellem såmaskiner hvor frøet drysses oven på jorden.

Forsøg med tre såmaskiner

Der har tidligere her i Frøavleren, april 2022, været omtale af et On-Farm etableringsforsøg, som er startet op i 2022. Dette forsøg skal sætte fokus på, om det anvendte udstyr også lever op til kravene om præcision og nøjagtighed i forbindelse med etablering af frø.

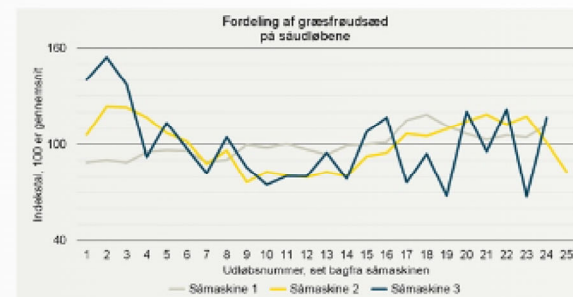
Forsøgsarealet

som det tog sig ud den 30. september 2022. Det ses ret tydeligt, at nogle parceller frem for andre er udfordret på antallet af planter.

I dette forsøg er der anvendt tre i opbygning identiske såmaskiner, men af forskellig fabrikat. De tre maskiner havde samme setup med disc-sektion, godningsplacering, dækkere og skive-skær med pakkehjul efter hver såtrakt. Ligeledes er alle maskiner med 12,5 centimeters række-

afstand, hvilket vil sige, at rækkeafstanden for både korn og frø er 25 centimeter.

Forsøget er placeret på et meget ensartet areal på Vestlolland. Alle maskiner er sæt ind til samme udsædsmængde af korn, godning og frø, og alle mængder er vejet både ind og ud af maskinerne.

Figur 1. Fordelingen af frø på de tre såmaskiner i On-Farm etableringsforsøget, målt på tværs af såmaskinerne